

รายงานการประเมินองค์การมหาชนและผู้อำนวยการองค์การมหาชน
ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

สรุปข้อมูลพื้นฐาน สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) (สวพส.)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

วัตถุประสงค์การจัดตั้ง	ข้อมูลพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนางานโครงการหลวง 2. สนับสนุนการวิจัย รวบรวมและเก็บรักษานวัตกรรมใหม่ เสริมสร้างและรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนรักษาคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูง 3. ส่งเสริมและประสานความร่วมมือกับมูลนิธิโครงการหลวง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐและสถาบัน การศึกษาที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาและการถ่ายทอดข้อมูลและเทคโนโลยีบนพื้นที่เหมาะสมสู่ชุมชน 4. จัดให้มีการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาและเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างครบวงจร เช่น ด้านการผลิต การตลาด มาตรฐานผลิตภัณฑ์ การขนส่งสินค้า ตลอดจนเป็นศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการค้าและการตั้งกล้าร่วมมือและแลกเปลี่ยนการพัฒนาทางวิชาการด้านการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงในระดับนานาชาติ 6. ให้บริการด้านการให้คำปรึกษาและการให้บริการในด้านต่างๆที่เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่สูงที่ได้รับการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และพัฒนา 7. สนับสนุนและดำเนินการให้มีการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของสินค้า โครงการหลวง และสินค้าในโครงการของสถาบันจากหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งดำเนินการให้มีการจดทะเบียนสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้าและทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆทั้งในประเทศและต่างประเทศ 8. จัดแสดงนิทรรศการด้านการเกษตร ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และด้านอื่นๆ ดำเนินการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนทางด้านการเกษตรและวัฒนธรรม รวมทั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรและการอนุรักษ์พันธุ์พืช อันเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจการตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน 	<p>งบประมาณ 546.39 ล้านบาท</p> <p>รายได้ 40.465 ล้านบาท</p> <p>เงินทุนสะสม 241.86 ล้านบาท</p> <p>อัตรากำลัง (215/205) คน</p> <p>(กรอบ/บรรจุจริง)</p> <p style="text-align: right;">ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2560</p>		
คณะกรรมการองค์การมหาชน			
	วันที่ได้รับแต่งตั้ง	วันที่หมดวาระ	
ประธานกรรมการ	1. ดร.อำพน กิตติอำพน	30 กรกฎาคม 2558	29 กรกฎาคม 2561
กรรมการโดยตำแหน่ง	2. เลขาธิการมูลนิธิโครงการหลวง	-	-
	3. เลขาธิการ ก.ป.ร.	-	-
	4. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	-	-
	5. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	-	-
	6. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	-
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	7. นางมิ่งขวัญ วิชยารังสฤษฏ์ ด้านการพัฒนาสังคม	30 กรกฎาคม 2558	29 กรกฎาคม 2561
	8. รศ.ดร.อนุสาร จบุญประกอบ ด้านการเกษตร	30 กรกฎาคม 2558	29 กรกฎาคม 2561
	9. นายอัษฎพร จารุจินดา ด้านการบริหารหรือกฎหมาย	30 กรกฎาคม 2558	29 กรกฎาคม 2561
	10. นายสุทัศน์ ปลื้มปัญญา ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ	30 กรกฎาคม 2558	29 กรกฎาคม 2561
กรรมการและเลขานุการ	11. นางสาวรุจิรา रिมีผดี ผู้อำนวยการ สวพส.	13 เมษายน 2558	12 เมษายน 2562
วิสัยทัศน์			
เป็นองค์กรที่มุ่งมั่นวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนงานโครงการหลวง และพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง เพื่อให้เกิดการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน			

แบบประเมินองค์การมหาชนและผู้อำนวยการองค์การมหาชน
ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

องค์การมหาชน	Function Base	Agenda Base	Area Base	Innovation Base	Potential Base	สรุปผลประเมิน องค์กร	คะแนน ITA*
สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	สูงกว่าเป้าหมาย ●	สูงกว่าเป้าหมาย ●	-	สูงกว่าเป้าหมาย ●	สูงกว่าเป้าหมาย ●	ระดับคุณภาพ ● (ระดับ 2)	89.32

ผู้อำนวยการองค์การมหาชน	ผลการปฏิบัติงาน (สัญญาจ้าง ผลการประเมินองค์กร งานที่คณะกรรมการมอบหมาย)	สมรรถนะ	สรุปผลประเมิน ผู้อำนวยการ
นางสาวรุจิรา रिมนดี	สูงกว่าเป้าหมาย ●	สูงกว่าเป้าหมาย ●	ระดับคุณภาพ ● (ระดับ 3)

- ผลประเมินรายองค์ประกอบ
- หมายถึง ผลดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมาย (ร้อยละตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมินสูงกว่าร้อยละ 67)
  - ◎ หมายถึง ผลดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย (ร้อยละตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมินอยู่ระหว่างร้อยละ 50 – 67)
  - หมายถึง ผลดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย (ร้อยละตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมินต่ำกว่าร้อยละ 50)

- สรุปผลประเมินภาพรวม
- หมายถึง ระดับคุณภาพ** เป็นองค์การมหาชนที่มีผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับสูงกว่าเป้าหมาย ทุกองค์ประกอบที่ประเมิน
  - หมายถึง ระดับมาตรฐาน เป็นองค์การมหาชนที่มีผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับสูงกว่าเป้าหมายไม่ครบทุกองค์ประกอบที่ประเมิน แต่ไม่มีองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งได้รับการประเมินในระดับต่ำกว่าเป้าหมาย
  - หมายถึง ระดับต้องปรับปรุง เป็นองค์การมหาชนที่มีผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับต่ำกว่าเป้าหมายในองค์ประกอบในองค์ประกอบหนึ่ง (แม้ว่าจะได้รับการประเมินในองค์ประกอบอื่นในระดับเป็นไปตามเป้าหมายหรือสูงกว่าเป้าหมาย)

หมายเหตุ

*ITA : Integrity and Transparency Assessment หรือ ระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงาน ประเมินโดย สำนักงาน ป.ป.ช.

**ระดับคุณภาพ

ระดับ 1	- องค์การมหาชนมีการกำหนดตัวชี้วัดประเภทผลลัพธ์ ในองค์ประกอบ Function / Agenda / Area ร้อยละ 80 ขึ้นไป - มีผลการประเมินสูงกว่าเป้าหมายทุกองค์ประกอบ - มีตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมินร้อยละ 100
ระดับ 2	- องค์การมหาชนมีการกำหนดตัวชี้วัดประเภทผลลัพธ์ ในองค์ประกอบ Function / Agenda / Area น้อยกว่าร้อยละ 80 - มีผลการประเมินสูงกว่าเป้าหมายทุกองค์ประกอบ - มีตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมินร้อยละ 100
ระดับ 3	- องค์การมหาชนมีการกำหนดตัวชี้วัดประเภทผลลัพธ์ ในองค์ประกอบ Function / Agenda / Area น้อยกว่าร้อยละ 80 - มีผลการประเมินสูงกว่าเป้าหมายทุกองค์ประกอบ

ส่วนที่ 1 : รายละเอียดการประเมินองค์กร

Function Base	Agenda Base	Area Base	Innovation Base	Potential Base	สรุปผลประเมินองค์กร	คะแนน ITA
สูงกว่าเป้าหมาย ●	สูงกว่าเป้าหมาย ●	-	สูงกว่าเป้าหมาย ●	สูงกว่าเป้าหมาย ●	ระดับคุณภาพ ●	89.32

องค์ประกอบ การประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการ ดำเนินงาน	ผล ประเมิน	สรุปผล ประเมิน
1. Function Base	1.1 จำนวนงานวิจัยที่ส่งมอบโครงการหลวงที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์	15 เรื่อง	15 เรื่อง	●	สูงกว่าเป้าหมาย
	1.2 จำนวนผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ได้จากงานวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	5 ผลิตภัณฑ์	5 ผลิตภัณฑ์	●	
	1.3 รายได้ของเกษตรกร			●	
	1.3.1 จำนวนรายได้ของเกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมผลิตพืชตามมาตรฐานอาหารปลอดภัย	40 ล้านบาท	62.15 ล้านบาท	●	
	1.3.2 จำนวนรายได้ของเกษตรกรทั่วไป	225 ล้านบาท	247.18 ล้านบาท	●	
	1.4 ร้อยละของเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงได้นำองค์ความรู้โครงการหลวงไปใช้ประโยชน์	ร้อยละ 85	ร้อยละ 91.72	●	
	1.5 จำนวนผู้รับบริการอุทยานหลวงราชพฤกษ์	850,000 คน	877,233 คน	●	
2. Agenda Base	2.1 การสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน			●	สูงกว่าเป้าหมาย
	2.1.1 ร้อยละการดำเนินการตามแผนการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	●	
	2.1.2 ร้อยละการชี้แจงประเด็นสำคัญที่ทันต่อสถานการณ์	ร้อยละ 100	ไม่มีประเด็นสำคัญต้องชี้แจง	●	
3. Area Base	ไม่มีตัวชี้วัด	-	-	-	-

องค์ประกอบ การประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการ ดำเนินงาน	ผล ประเมิน	สรุปผล ประเมิน
4. Innovation Base	4.1 ระดับความสำเร็จของการสำรวจความพึงพอใจ และพัฒนาการให้บริการ	ร้อยละ 80 และองค์การ มหาชนเสนอ รายงานผลการ ปรับปรุงงานตาม ผลการสำรวจของ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ต่อ คณะกรรมการ องค์การมหาชน ภายใน ปีงบประมาณ 2560	ร้อยละ 86.38 และรายงานผล การปรับปรุงงาน ตามผลการสำรวจ ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ต่อคณะกรรมการ สวทส ในการ ประชุมครั้งที่ 4/2560 เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2560 วาระที่ 3.1	●	สูงกว่า เป้าหมาย
	4.2 ร้อยละการเบิกจ่ายตามแผนการจ่ายเงิน	ร้อยละ 96	ร้อยละ 99.95	●	
	4.3 ระดับการพัฒนาด้านการกำกับดูแลกิจการ	4 คะแนน	4.9875 คะแนน	●	
	4.4 ข้อเสนอการพัฒนาขีดความสามารถของ หน่วยงาน	ชื่อเรื่อง โครงการ ทดสอบระบบ ฐานข้อมูล เกษตรกรที่ได้รับ การถ่ายทอดองค์ ความรู้ในพื้นที่ โครงการพัฒนา พื้นที่สูงแบบ โครงการหลวง	นำเข้าข้อมูล เกษตรกรในระบบ ฐานข้อมูลรวมถึง การอบรมการใช้ งาน การทดสอบ การใช้งานจริง และจัดประชุมการ ถอดบทเรียนจาก การทดสอบระบบ ฐานข้อมูล ได้ครบ ตามแผนงานที่ กำหนด	●	
5. Potential Base	5.1 การจัดทำและดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติ	ดำเนินการตาม แผนการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์ชาติ ร้อยละ 100	ดำเนินการได้ตาม แผนงานและ เป้าหมายที่กำหนด ไว้ ร้อยละ 100	●	สูงกว่า เป้าหมาย

ผลประเมินรายตัวชี้วัด ● หมายถึง ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายหรือสูงกว่าเป้าหมาย (ผ่าน)
○ หมายถึง ผลดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย (ไม่ผ่าน)

ส่วนที่ 2 : รายละเอียดการประเมินผู้อำนวยการ : นางสาวรุจิรา रिมนดี
ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2560

ผลการปฏิบัติงาน (สัญญาจ้าง ผลการประเมินองค์กร งานที่คณะกรรมการมอบหมาย)	สมรรถนะ	สรุปผล ประเมินผู้อำนวยการ
สูงกว่าเป้าหมาย ●	สูงกว่าเป้าหมาย ●	ระดับคุณภาพ ●

องค์ประกอบ การประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการ ดำเนินงาน	ผล ประเมิน	สรุปผล ประเมิน
2.1 ผลงานของผู้อำนวยการองค์การมหาชน (Performance)					
2.1.1 สัญญาจ้าง ผู้อำนวยการ องค์การมหาชน	1 จำนวนงานวิจัยที่ส่งมอบโครงการหลวงที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์	15 เรื่อง	15 เรื่อง	●	สูงกว่า เป้าหมาย
	2 จำนวนผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ได้จากงานวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ	5 ผลิตภัณฑ์	5 ผลิตภัณฑ์	●	
	3 จำนวนผลงานวิจัยที่มีการยื่นจดทรัพย์สินทางปัญญา	16 รายการ	17 รายการ	●	
	4 ร้อยละของการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์	ร้อยละ 80	ร้อยละ 96.67	●	
	5 ร้อยละของรายได้ของเกษตรกรที่ส่งผลผลิตจำหน่ายผ่านตลาดโครงการหลวงเทียบกับแผนการผลิตที่ส่งตลาด	ร้อยละ 80	ร้อยละ 87 (33.8 ลบ)	●	
	6 จำนวนชุมชนที่นำแผนขอบเขตที่ดินไปใช้ประโยชน์ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	17 ชุมชน	0 ชุมชน	○	
	7 ร้อยละความสำเร็จในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเชื่อมโยงระบบการเรียนรู้ การเยี่ยมชม ให้คำปรึกษา และระบบการวางแผนการผลิตและการตลาดร่วมกับมูลนิธิโครงการหลวง	ร้อยละ 80	ร้อยละ 97.87 5 ด้าน	●	
	8 จำนวนศูนย์ของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงที่มีการจัดทำแผนกลยุทธ์รายศูนย์	40 แห่ง	43 แห่ง	●	
	9 ร้อยละความสำเร็จตามแผนในการเชื่อมโยงงานกับหน่วยงานที่ทำ MOU ร่วมกับสถาบัน	ร้อยละ 80	ร้อยละ 90.50	●	

องค์ประกอบ การประเมิน	ประเด็นการประเมิน	เป้าหมาย	ผลการ ดำเนินงาน	ผล ประเมิน	สรุปผล ประเมิน
	10 ร้อยละความสำเร็จตามแผนในการสนับสนุน มูลนิธิโครงการหลวงเกี่ยวกับการดำเนินงานด้าน ต่างประเทศ รวมทั้งการเผยแพร่งานโครงการ หลวงในต่างประเทศ	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100	●	
	11 จำนวนพรรณไม้ที่ได้รับการติดตั้งป้ายพรรณไม้ ครบถ้วน ทัวถึง และมีระบบการบำรุงรักษา	ร้อยละ 80 (1,900 ชนิด)	ร้อยละ 100 2,044 ชนิดพืช 3,981 ป้าย	●	
	12 จำนวนผู้เข้ารับการเรียนรู้ด้านเกษตรและความ หลากหลายทางชีวภาพ	6,500 คน และ มีระดับความ พึงพอใจร้อยละ 80	6,898 คน ความพึงพอใจร้อย ละ 85.21	●	
	13 ร้อยละ ความสำเร็จของการจัดทำระบบ ฐานข้อมูลพรรณไม้	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	●	
	14 ร้อยละความสำเร็จของการถ่ายทอดตัวชี้วัดของ สถาบันลงสู่ตัวชี้วัดบุคคล	ร้อยละ 80	ร้อยละ 85	●	
	15 ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบสารสนเทศ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตาม ตัวชี้วัดของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง	ร้อยละ 80	ร้อยละ 89	●	
	16 ร้อยละของการเบิกจ่ายตามแผนการใช้จ่ายเงิน	ร้อยละ 96	ผลการใช้จ่ายเงิน ร้อยละ 95.24 ผลการดำเนินงาน ร้อยละ 99.95	●	
2.1.2 ผลการประเมิน องค์กร	17. การดำเนินการตามตัวชี้วัดสำนักงาน ก.พ.ร.	ระดับมาตรฐาน	ระดับคุณภาพ	●	
2.1.3 งานอื่นๆ ที่ คณะกรรมการ มอบหมาย	-	-	-	-	
2.2 สมรรถนะทางการบริหารของผู้อำนวยการองค์การมหาชน (Competency)					
2.2.1 สมรรถนะ ทางการบริหาร ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนด	1. ภาวะผู้นำ	คะแนนเฉลี่ย 3.0	4.30	●	สูงกว่า เป้าหมาย
	2. วิสัยทัศน์	คะแนนเฉลี่ย 3.0	4.23	●	
	3. การวางกลยุทธ์ขององค์กร	คะแนนเฉลี่ย 3.0	4.27	●	
	4. ศักยภาพเพื่อนำการปรับเปลี่ยน	คะแนนเฉลี่ย 3.0	4.05	●	
	5. การควบคุมตนเอง	คะแนนเฉลี่ย 3.0	4.57	●	
	6. การสอนงานและการมอบหมายงาน	คะแนนเฉลี่ย 3.0	4.21	●	

สรุปผลงานสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

- ดำเนินการนำผลงานวิจัยของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ไปใช้ประโยชน์ จำนวน 15 รายการ ได้แก่ 1) การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวท้องถิ่นสำหรับชุมชนบนพื้นที่สูง 2) การปลูกข้าวต้นเดียวภายใต้ระบบนํ้าน้อย 3) การปลูกเฮมพ์เพื่อผลิตเส้นใยภายใต้ระบบควบคุม 4) บรรจุภัณฑ์สำหรับองุ่น (กล่องบรรจุ) 5) พันธุ์องุ่นที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่สูง 6) ต้นแม่พันธุ์เสาวรสหวานปลอดโรค 7) ผลิตภัณฑ์ลดฝ้า 8) ผลิตภัณฑ์ลดริ้วรอย 9) ผลิตภัณฑ์ลดรอยแผลเป็น 10) ผลิตภัณฑ์ปรับสภาพผิวหน้า (Toner) สูตรคาเทชิน 11) ผลิตภัณฑ์ปรับสภาพผิวหน้า (Toner) สูตรฟักข้าว 12) ผลิตภัณฑ์แฮโรโทนิก 13) ซีวภัณฑ์ป้องกันโรคหลังการเก็บเกี่ยวที่เกิดจากเชื้อรา (พีพี-บี15) 14) ซีวภัณฑ์เชื้อราสาเหตุโรคแมลง Metarhizium (พีพี-เมทา) 15) ซีวภัณฑ์เชื้อราสาเหตุโรคแมลง Beauveria (พีพี-เบ็บ)
- ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ได้จากงานวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ จำนวน 5 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ 1) แชมพูจัดรังแค 2) ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดหรือล้างเครื่องสำอางแบบกันน้ำ (Facial Cleansing oil for waterproof cosmetics) 3) โฟมอาบน้ำและสระผมเด็ก 4) ซีวภัณฑ์ป้องกันโรคผลเน่าในสตอเบอร์รี่ 5) สารเคลือบป้องกันโรคผลเน่าในสตอเบอร์รี่
- เกษตรกรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมผลิตพืชตามมาตรฐานอาหารปลอดภัยโดยมีพื้นที่เป้าหมาย 6 กลุ่มน้ำหลักของประเทศ คือ กลุ่มน้ำปิง กลุ่มนํ้าน่าน กลุ่มน้ำสาละวิน กลุ่มน้ำกก กลุ่มน้ำโขง และกลุ่มน้ำแม่กลอง มีรายได้ 62,151,514 บาท
- ผลการดำเนินงานจากการถ่ายทอดองค์ความรู้และมีการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาอาชีพให้กับเกษตรกรในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวง ซึ่งประกอบด้วย โครงการขยายผลโครงการหลวงจำนวน 29 แห่ง โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาการปลูกฝิ่น 11 แห่ง และโครงการรักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน 10 แห่ง โดยมีพื้นที่เป้าหมาย 6 กลุ่มน้ำหลักของประเทศ คือ กลุ่มน้ำปิง กลุ่มนํ้าน่าน กลุ่มน้ำสาละวิน กลุ่มน้ำกก กลุ่มน้ำโขง และกลุ่มน้ำแม่กลอง ซึ่งมีมูลค่าจากการได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และมีการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาอาชีพระหว่างเดือนตุลาคม 2559 ถึง เดือนกันยายน 2560 พบว่า เกษตรกรมีรายได้ที่เกิดขึ้นจากการได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และมีการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาอาชีพ จำนวน 247,185,791 บาทต่อปี
- เกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงได้น้ององค์ความรู้โครงการหลวงไปใช้ประโยชน์ จำนวน 3,481 คน จาก 3,795คน คิดเป็นร้อยละ 91.72
- จำนวนผู้รับบริการอุทยานหลวงราชพฤกษ์ จำนวน 877,233 คน
- การวิจัย มุ่งสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนงานโครงการหลวง และก่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยในการพัฒนาพื้นที่สูง ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มีจำนวนโครงการวิจัยที่ดำเนินการ 41 โครงการ
- พัฒนาศูนย์พัฒนาโครงการหลวงให้เป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน โดยการนำเอาความรู้ใหม่ๆ จากผลงานวิจัย และองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากทักษะและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่โครงการหลวง เกษตรกร และผู้ปฏิบัติในพื้นที่ ไปถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทั้ง 39 แห่ง มีผู้ได้รับการถ่ายทอดความรู้รวม 26,434 คน
- ศึกษา รวบรวม และอนุรักษ์พืชสมุนไพรท้องถิ่นบนพื้นที่สูงเพื่อเสริมสร้างรายได้ โดยรวบรวมสมุนไพรเพิ่มเติม 117 ชนิด เป็นชนิดใหม่ 12 ชนิด ได้แก่ หาดหนุน มะเมื่อย มะเหลียมหิน เิงแข้งม้า สามง่าม มันปลา แข็งกาง ปอแดง เสี้ยวเครือ เครือนมวัว พ้อคำตีเมีย पुलิงก
- สนับสนุนทางวิชาการ เตรียมความพร้อมพื้นที่คุ้มครองพืชสมุนไพร โดยศึกษาป่าไม้ 2 ชนิด ได้แก่ ป่าเต็งรังและป่าดิบแล้ง ในพื้นที่ชุมชนบ้านป่าเกี๊ยะ ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยน้ำขุ่น อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ซึ่งจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการขอรับความคุ้มครองสมุนไพรในพื้นที่อนุรักษ์ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542
- รวบรวมองค์ความรู้ในการใช้ประโยชน์พืชสมุนไพรและยาพื้นบ้าน และจัดทำเป็นคู่มือการใช้ประโยชน์พืชสมุนไพรและยาพื้นบ้านจำนวน 2 ชนิด ได้แก่ ลางจืดดอกแดง และผักเชียงดา

สรุปผลงานสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

- การพัฒนาเครือข่ายวิจัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน และต่อยอดงานวิจัยบนพื้นที่สูงของมูลนิธิโครงการหลวง ในการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยสร้างความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานต่างประเทศ แลกเปลี่ยนประสบการณ์การวิจัยกับหน่วยงานในระดับนานาชาติ รวมถึงความร่วมมือด้านงานวิจัยและพัฒนาเสริมกับหน่วยงานภายนอก อาทิ การวิจัยและพัฒนาพืชผักร่วมกับ AVRDC - The World Vegetable Centre ได้หวั่น การทดสอบสายพันธุ์และระบบเขตกรรมมันเทศญี่ปุ่นร่วมกับ สถานีวิจัย NARO Kysushu Okinawa Agricultural Research Center ประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น
- บูรณาการงานตามแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงและแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง 26 หน่วยงาน
- พัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงด้านการผลิตและตลาด เพื่อปรับปรุงระบบฐานข้อมูลเกษตรกรให้สอดคล้องกับการใช้งานระบบได้สะดวก รวดเร็ว ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และรวบรวมรายชื่อเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่การกระจายความช่วยเหลือให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึงและตรงตามความต้องการ
- ดำเนินงานการแก้ไขปัญหาการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดน่าน โดยการส่งเสริมการผลิตพืชระยะสั้นและระยะปานกลาง ภายใต้ระบบการปลูกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการปลูกไม้ผลยืนต้น การปลูกข้าวโพดโดยไม่เผาตอซัง/การปลูกข้าวโพดเหลือง-สลัดด้วยพืชตระกูลถั่ว
- สนับสนุนและเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลผลิตจากเกษตรกรบนพื้นที่สูงและเกษตรกรท้องถิ่น ภายใต้โครงการ “Farmer’s Market ตลาดผัก ผลไม้ และสินค้าเพื่อสุขภาพ”
- ความร่วมมือและแลกเปลี่ยนการพัฒนาทางวิชาการด้านการวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงในระดับนานาชาติ เช่น
  - เผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เกี่ยวกับผลสำเร็จของโครงการหลวงในต่างประเทศ ในงาน International Green Week 2017 ณ กรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี และงานเทศกาลไทย 2560 ณ สถานเอกอัครราชทูต ประเทศสิงคโปร์
  - สนับสนุนมูลนิธิโครงการหลวงในการดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้โครงการหลวงและพัฒนาบุคลากรของโครงการหลวงภูฏาน ด้านการเพาะปลูกพืชตามแนวทางโครงการหลวง ภายใต้โครงการความร่วมมือทางวิชาการไทย-ภูฏาน
  - สนับสนุนมูลนิธิโครงการหลวงในการดำเนินการพัฒนาความรู้และทักษะด้านการเกษตรตามแนวทางโครงการหลวงให้กับเกษตรกรและเจ้าหน้าที่เมืองตองยี รัฐฉาน ประเทศเมียนมา เพื่อเพิ่มผลผลิตพืชและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร ภายใต้โครงการความร่วมมือทางวิชาการไทย-เมียนมา
- สถาบันได้ดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน จัดทำแปลงสาธิต ติดตามให้คำแนะนำ เพื่อส่งเสริมให้ความรู้เพื่อให้เกษตรกรได้รับการพัฒนาและถ่ายทอดความรู้ตามแนวทางโครงการหลวง ในปี 2560 มีเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาและถ่ายทอดความรู้ทั้งสิ้น จำนวน 84,190 ราย

สรุปผลงานสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

- ยื่นขอจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบัน จำนวน 17 รายการ ดังนี้
  - พื้นที่เขตอนุรักษ์สมุนไพรและถิ่นกำเนิด 1 รายการ ได้แก่ พื้นที่ป่าชุมชนบ้านป่าเกี๊ยะ
  - ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย 1 รายการ ได้แก่ ตำรับยาสมุนไพรสูตรรักษาอาการกระดูกแตกอนุสิทธิบัตร 7 รายการ ได้แก่
  - แผ่นแฮมป์บอร์ดและกรรมวิธีการผลิตผลิตภัณฑ์ดังกล่าว
  - ชุดอุปกรณ์หมักก๊าซชีวภาพ
  - สูตรตำรับผลิตภัณฑ์บำรุงผิวหน้าจากสารสกัดคาเทชิน
  - สูตรตำรับผลิตภัณฑ์บำรุงผิวหน้าจากสารสกัดฟักข้าว
  - สูตรตำรับผลิตภัณฑ์ปรับสภาพผิวหน้า (Toner) ที่มีส่วนประกอบจากสารสกัดคาเทชิน
  - สูตรชีวผลิตภัณฑ์ชนิดผงสำหรับป้องกันโรคผลเน่าของสตรอเบอร์รี่
  - สูตรชีวผลิตภัณฑ์ชนิดผงสำหรับป้องกันโรคผลเน่าของเสาวรสลิขสิทธิ์ 8 รายการ ได้แก่
  - หนังสือการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวผักบนพื้นที่สูง
  - หนังสือสมุนไพรและพืชท้องถิ่นปกากะถั่ว
  - แผ่นพับโปรแกรมการจัดการศัตรูพืชในผักอินทรีย์
  - ชุดวิดิทัศน์หมูหลุม 7 ภาษา
  - คู่มือการคัดพันธุ์และผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวท้องถิ่นสำหรับชุมชนบนพื้นที่สูง
  - คู่มือการปลูกเห็ดเพื่อผลิตเส้นใยภายใต้ระบบควบคุม
  - คู่มือการปลูกหวายบนพื้นที่สูง
  - วิดิทัศน์โครงการวิจัยและพัฒนาการฟื้นฟูแหล่งอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชนบนพื้นที่สูง
- สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผลผลิตตามมาตรฐานอาหารปลอดภัยและระบบการตรวจสอบย้อนกลับ เน้นการพัฒนา ระบบการจัดการคุณภาพการผลิตพืช และระบบการจัดการสุขลักษณะอาหารในโรงคัดบรรจุ มูลนิธิโครงการหลวง ภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย (Food Safety) ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานการเพาะปลูกที่ดี (GAP) มาตรฐาน เกษตรอินทรีย์ (Organic) มาตรฐาน GlobalGAP รวมทั้งมาตรฐาน GMP/HACCP
- ผู้เข้ารับการเรียนรู้ด้านเกษตรและความหลากหลายทางชีวภาพ 6,499 คน
- รวบรวมพรรณไม้เพิ่มเติม (กล้วยไม้ ผักผล/ผักใบ พืชไร่ พืชหัว ไม้ดอก ไม้ผล เเฟิน ไม้ พืชทะเลทราย/ไม้อบน้ำ สมุนไพร ไม้ป่า พรรณไม้ต่างประเทศ พืชกินแมลง ไม้ใบประดับ) 4,000 รายการ ปัจจุบันมีพรรณไม้จัดแสดงรวม 11,955 รายการ

ข้อสังเกต

1) อุทยานหลวงราชพฤกษ์ควรประชาสัมพันธ์ผลงานอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมที่น่าสนใจเพื่อเพิ่มปริมาณผู้เยี่ยมชมใหม่ และจำนวนผู้บริการให้มาเยี่ยมชมซ้ำตลอดทั้งปี และควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมช่องทางในการติดต่อและสอบถามให้สะดวกยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้รับบริการเข้าถึงข้อมูลตารางกิจกรรมและรายละเอียดของการอบรม

2) ควรพิจารณาสิ่งอำนวยความสะดวกและวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องให้เพียงพอต่อการจัดทำกิจกรรมด้านการพัฒนาอาชีพและ/หรือด้านการตลาดในบางพื้นที่ที่ให้บริการ รวมถึงประชาสัมพันธ์แจ้งข้อมูลข่าวสารรายละเอียดของกิจกรรมบริการแก่เกษตรกรผู้รับบริการล่วงหน้า และควรเพิ่มช่องทางในการติดต่อประสานงานเพื่อขอรับบริการหรือรับฟังข้อคิดเห็นจากเกษตรกรผู้รับบริการ

3) ควรสร้างระบบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสร้างความเชื่อมั่นในการได้มาซึ่งข้อมูลรายได้ของเกษตรกรโดยเฉพาะรายได้ของเกษตรกรทั่วไป

4) การกำหนดตัวชี้วัดให้พิจารณากำหนดตัวชี้วัดที่เป็นตัวชี้วัดผลลัพธ์มากขึ้น

5) ควรปรับปรุงเป้าหมายตัวชี้วัดผลงานของผู้อำนวยการให้เหมาะสมโดยเฉพาะ “ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผน” ควรเป็นร้อยละ 100 เพื่อการบรรลุความสำเร็จของแผน ในส่วนของนิยามตัวชี้วัด “จำนวนชุมชนที่นำแผนขอบเขตที่ดินไปใช้ประโยชน์ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” ซึ่งคณะกรรมการมีความเห็นว่า “ควรปรับปรุงวิธีการในการกำหนดขอบเขตที่ดินให้ชัดเจนและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้วิธีการประเมินผลสะท้อนผลการดำเนินงาน” สวพส. ควรนำไปพิจารณาในการกำหนดตัวชี้วัดผู้อำนวยการในปีต่อไปให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย

.....